

ЗАТВЕРДЖЕНО
Педагогічною радою
закладу загальної середньої освіти
наказ від _____ № _____

Навчальна програма
«Мистецтво. 7 клас» (інтегрований курс)
для закладів загальної середньої освіти,
створена на основі модельної навчальної програми
«Мистецтво. 7-9 класи» (інтегрований курс)
для закладів загальної середньої освіти
(автори: Гайдамака О.В., Лемешева Н.А.)
«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»
(наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883)

Навчальну програму упорядковано:
Олена Гайдамака, Наталія Лемешева,
авторський колектив підручника інтегрованого курсу «Мистецтво»,
видавництво «Генеза», 2023

Пояснювальна записка

Мистецтво – найлюдяніша форма «спілкування» і залучення до вершин людського духу. На основі вічних цінностей: краси, добра, любові, істини через засоби виразовості різних видів мистецтва у художніх образах мистецьких творів виражають особливості (моральні, психологічні, світоспоглядання, спосіб життя та мислення) людини певної епохи, народу. Акумулюючи людський досвід, кожна епоха визначає свої пріоритети в системі ціннісних орієнтацій, виділяє головне та другорядне в них. Пізнаючи цінності з допомогою мистецтва, через мистецтво, людина пізнає людське в людині, підносить себе до прекрасного, переживає спектр почуттів, насолоджується. Прагнучи доторкнутися до прекрасного, працює над собою, змінюється, розвивається, діє. Маючи особистісний світогляд, самостійність, критичність і творчий характер, недоступна для маніпуляцій і долає стереотипи середовища.

Підлітковий вік є важливим у формуванні світогляду і цілісної картини світу, де ціннісні орієнтації виступають як психологічні новоутворення. Це пов'язано з актуалізацією проблеми самовизначення, розвитком саморефлексії і формуванням Я-концепції. Значний вплив на формування ціннісної сфери особистості, визнання власних можливостей надає мистецтво. Тому навчання мистецтву у підлітковому віці має спрямовувати свої вектори на виховання засобами мистецтва ціннісних орієнтацій підлітка, усвідомлення учнем/ученицею ролі і місця мистецтва в його/її житті, в житті людини у різні часи, розуміння власних можливостей у галузі мистецтва.

Навчальна програма «Мистецтво. 7 клас» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (далі - Програма), створена на основі модельної навчальної програми «Мистецтво. 7-9 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Гайдамака О.В., Лемешева Н.А.), що має гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883)

Програма відповідає меті і завданням мистецької освітньої галузі, враховує послідовність досягнення результатів навчання мистецтва, визначених Державним стандартом базової середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України № 898 від 30 серпня 2020 року; далі – Державний стандарт) між циклами навчання базової середньої освіти, реалізує засадничі принципи концепції «Нова українська школа».

Метою мистецької освітньої галузі, сформульованою в Державному стандарті, є «цілісний розвиток успішної особистості учня/учениці в процесі освоєння мистецьких надбань людства; усвідомлення власної національної ідентичності в міжкультурній комунікації; формування компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження; розкриття креативного потенціалу, залучення до культурних процесів в Україні».

Водночас, під час навчання мистецтву мають активно розвиватися визначені в Державному стандарті базової середньої освіти ключові компетентності (вільне володіння державною мовою, здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; математична компетентність; компетентності у галузі природничих наук, техніки й технологій; інноваційність; екологічна й інформаційно-комунікаційна компетентності; навчання впродовж життя; громадянські та соціальні компетентності; підприємливість і фінансова грамотність) та формуватися провідна для мистецької освітньої галузі *культурна компетентність*.

Досягнення мети мистецької освітньої галузі базується на спільних для всіх освітніх галузей *ціннісних орієнтирах* (пункт 4 Державного стандарту), якими особистість учня/учениці визнається як найвища цінність.

Досягнення мети навчання мистецтва у 7 класі забезпечується розв'язанням *завдань*:

- виховання в учнів/учениць емоційно-ціннісного ставлення до мистецтва та дійсності, розвиток художніх інтересів та естетичних потреб; збагачення емоційно-естетичного досвіду учнів/учениць, розвиток їх емоційної сфери;
- формування у здобувачів освіти компетентностей та наскрізних умінь, ціннісних ставлень до держави, мистецтва, суспільства, довкілля, себе;
- формування системи художніх знань, опанування мистецької грамотності; розвиток умінь сприймання, інтерпретації, аналізу творів мистецтва й художніх явищ; здатності брати участь у обговоренні творів мистецтва, виявляти художньо-естетичні та ціннісні ставлення до творів мистецтва, мистецької діяльності; набуття мистецького досвіду;
- розвиток художньо-образного, асоціативного мислення під час творчої діяльності в різних видах мистецтва;
- виховання громадянської позиції, національного самоусвідомлення, патріотичних почуттів через мистецтво;
- формування здатності ідентифікації себе суб'єктом полікультурного світу; готовності до участі у збереженні і примноженні мистецько-культурних цінностей.

Програмою передбачено, що навчання мистецтва у 7 класі буде ефективним, якщо освітній процес базуватиметься на таких наукових *підходах*: особистісно орієнтований, аксіологічний, компетентнісний, діяльнісний, інтегрований.

В основу Програми покладено принципи:

- **дитиноцентричності та індивідуалізації** (врахування вікових особливостей психічного розвитку підлітків, пізнавальних можливостей учнів, інтересів, потреб в галузі мистецтва);
- **цілісності** (орієнтація на досягнення цілісності освітнього процесу, спрямованість змісту, всіх форм і методів на особистісно-художній розвиток учня/учениці та можливість отримати цілісне уявлення про художній розвиток людства);
- **неперервності, наступності, систематичності навчання**
- **дидактичної інтеграції на основі взаємодії мистецтв** (спрямованість на поліхудожній розвиток учнів);
- **пріоритету творчої діяльності** обумовлює необхідність створення результативних технологій, методик навчання і виховання, побудованих на діяльнісному, творчому підході, які активізують пошукову активність і створюють максимальні умови для творчої діяльності учнів;
- **варіативності** змісту, засобів, методів і технологій навчання мистецтва;
- **єдності національного та загальнолюдського в освіті** (увиразнення українських здобутків у галузі різних видів мистецтва на тлі світової мистецької спадщини, зокрема європейської, опора на загальнолюдські цінності і національний патріотизм);
- **компаративності** (зіставлення/порівняння творів різних видів мистецтва українських та зарубіжних авторів в контексті виявлення художнього стилю, напрямів, течій, національної специфіки, оригінальних творів та їх інтерпретацій тощо);
- **культуровідповідності** (зорієнтованість на усвідомлення учнями/ученицями мистецтва як соціального явища; на висвітлення соціальних функцій мистецької діяльності);
- **естетичної спрямованості** (засвоєння в процесі навчання естетичної цінності художніх творів, розвиток естетичного світогляду).
- **рефлексивності** (співвіднесення власних життєвих позицій, світоглядних установок зі змістом художніх образів/творів мистецтва, усвідомлення і зіставлення власних емоційних станів з переживаннями, відтвореними у творах мистецтва тощо).

Структура Програми містить:

1) Пояснювальну записку, де зазначено мету, завдання інтегрованого курсу, принципи Програми, її структуру, шляхи реалізації;

2) Основну частину, в якій подано

«Очікувані результати навчання» - як орієнтири для оцінювання за групами умінь, визначених у положеннях Державного стандарту, як от:

1. Пізнання різних видів мистецтва, інтерпретація художніх образів, досвід емоційних переживань, ціннісне ставлення до мистецтва.

2. Художньо-образне, асоціативне мислення під час творчої діяльності в різних видах мистецтва.

3. Пізнання себе через взаємодію з різноманітними мистецькими об'єктами; розвиток емоційного інтелекту.

4. Використання інформаційного середовища у власній творчості та художній комунікації.

«Орієнтовний зміст» окреслює світоглядні позиції, навколо яких має структуруватися мистецька освіта у 7 класі і визначає орієнтир у доборі навчального матеріалу з мистецтва; базові знання з різних видів мистецтва, які здобувачі освіти мають опанувати упродовж навчального року.

Програма ґрунтується на *компетентнісному та діяльнісному підходах*. Тому матеріал розділу «Зміст навчання» має опановуватися учнями й ученицями в активній формі, через різні види діяльності, що охоплюють сфери сприймання й обговорення творів мистецтва та власної учнівської творчості, пізнання себе та світу через мистецтво. Компетентнісний і діяльнісний підходи нерозривно пов'язані між собою: вектор діяльнісного підходу спрямований на організацію процесу навчання, компетентнісний – на досягнення певних результатів, формування компетентностей: різні компетентності (мистецькі і ключові) формуються в процесі діяльності). Запропоновані у Програмі «Види навчальної діяльності» орієнтують педагога на планування освітньої діяльності учнів/учениць для опанування ними через діяльність зазначеного змісту задля досягнення очікуваних результатів навчання як орієнтирів (показників) їх оцінювання – формувального та підсумкового.

Зміст навчального матеріалу, представлений у Програмі для 7 класу розраховано **на рекомендовані 2 години на тиждень**.

Програма представляє органічне поєднання змісту різних видів мистецтва з домінантністю музичного і образотворчого, тому цей курс може викладати як один, так і два вчителі відповідно до фаху – вчитель музичного

мистецтва, вчитель образотворчого мистецтва, які мають співпрацювати у команді, узгоджуючи планування своїх уроків.

У разі викладання цього курсу двома вчителями у Програмі виокремлено дві складові за видами мистецтва із зазначенням відповідної кількості годин «Мистецтво: музичне мистецтво» (1 година на тиждень) – Додаток 1, «Мистецтво: образотворче мистецтво» (1 година на тиждень) – Додаток 2. Основна частина Навчальної програми за такою моделлю викладена у Додатках 1,2, змістове наповнення яких має реалізовуватися в паралельному режимі двома вчителями у командній взаємодії.

Якщо освітній заклад обирає мінімальну кількість годин на галузь (1 год. на тиждень), то викладається виключно інтегрований курс. Основна частина Навчальної програми за такою моделлю навчання викладена у Додатку 3.

Орієнтовна тематична структура Навчальної програми

Мистецтво: музичне мистецтво (1 год) <i>Додаток 1</i>	Мистецтво: образотворче мистецтво (1 год) <i>Додаток 2</i>	Мистецтво (1 год) <i>Додаток 3</i>
Тема року: Мистецтво і життя, життя в мистецтві Розділ І. Мистецтво про людину Розділ ІІ. Мистецтво для людини		Тема року: Мистецтво і життя, життя в мистецтві Розділ І. Мистецтво про людину Розділ ІІ. Мистецтво для людини

ОСНОВНА ЧАСТИНА

7 клас

Додаток 1

Мистецтво: музичне мистецтво

Очікувані результати навчання	Орієнтовний зміст	Види навчальної діяльності
Тема року: Мистецтво і життя, життя в мистецтві		
Розділ I. МИСТЕЦТВО ПРО ЛЮДИНУ <i>16 годин (з них 2 – резервний час)</i>		
1. Пізнання різних видів мистецтва, інтерпретація художніх образів, досвід емоційних переживань, ціннісне ставлення до мистецтва характеризує твори мистецтва різних видів/жанрів, використовує відому мистецьку термінологію; пояснює цінності, закладені у творі мистецтва, описує їх зрозумілість для себе; пов'язує зміст твору з явищами сучасного життя; орієнтується в особливостях українського народного мистецтва, зокрема мистецтва рідного краю; встановлює зв'язки народного мистецтва із сучасними мистецькими тенденціями; користується довідниковими/енциклопедичними джерелами для подолання труднощів під час аналізу творів	Мистецтво в житті сучасної людини. Актуалізація попереднього музичного досвіду (особливості мови музичного мистецтва, жанри музичного мистецтва) Тема 1. Мистецтво – яскравий образ України. Актуальність народного мистецтва в усі часи: жанрові групи музичного фольклору, різні види аранжувань/перекладів народної музики. Цінності народу в музичному фольклорі. Тема 2. В мистецтві – цінності людини. Академічна музика: жанрове розмаїття. різні види	Сприймання, аналіз, інтерпретація і обговорення творів мистецтва. Висловлювання власних емоційних вражень, ціннісних ставлень та критичних суджень щодо творів мистецтва. Дослідження - звуків довкілля, звукові імпровізації; творів різних жанрів; жанрових особливостей; - можливостей цифрових технологій;

2. Художньо-образне, асоціативне мислення під час творчої діяльності в різних видах мистецтва виконує вокальні твори (а капела та із супроводом); володіє базовими вокально-хоровими навичками (дихання, дикція, артикуляція, співоча постава); створює елементарні музичні композиції; демонструє музичні, акторські та інші виконавські уміння для реалізації творчого задуму; імпровізує, поєднує різні засоби і способи виконання (засоби музики, пластичного інтонування, візуального ряду тощо), бере участь у проєктній діяльності; розуміє і пояснює етапи планування проєкту; застосовує набуті вміння художнього творення; знання і уміння з інших освітніх галузей для виконання завдання/ реалізації творчого задуму; бере участь в естетизації середовища засобами мистецтва; 3. Пізнання себе через взаємодію з різноманітними мистецькими об'єктами; розвиток емоційного інтелекту характеризує свої успіхи в мистецтві; аналізує власний творчий розвиток; розуміє свої сильні і слабкі сторони в мистецькій творчості,	аранжувань/перекладів творів академічної музики. Світ почуттів і цінностей людини в образному змісті творів мистецтва; розкриття багатогранності внутрішнього світу людини Базові знання <i>Музичне мистецтво</i> Народна і професійна музика. Автентичність, обробки/ аранжування народних мелодій; Сучасні аранжування / переклади/різні інтерпретації музичних творів. Жанри музичного мистецтва (вокальні, інструментальні). Синтез мистецтв. <i>Сценічні мистецтва</i> Музично-театральні жанри. <i>Екранні мистецтва.</i> Види і жанри кіномистецтва (повторення).	пізнання особливостей досвіду митців для набуття мистецьких знань для власного досвіду. Виконання проєктів (індивідуальних, групових); участь у соціокультурній діяльності; Спів народних і сучасних авторських пісень, (а капела/ із супроводом/з елементами багатоголосся) з імпровізованими жестами й рухами. Гра на музичних інструментах (в тому числі цифрових). Експериментування із звуками різних властивостей. Звукові/музичні/ритмічні імпровізації. Театралізації/інсценізації / флешмоби; фільмування (створення відео); створення
---	---	---

дотримується партнерських взаємин на засадах толерантності під час колективної мистецької творчості/дослідно-пошуковій діяльності в команді виявляє емоційно-ціннісне ставлення до творів мистецтва; визначає емоції (власні та втілені у творах мистецтва); визначає і пояснює свої уподобання в мистецтві/мистецькій діяльності, розуміє можливість їх використання для покращення власного емоційного стану; 4. Використання інформаційного середовища у власній творчості та художній комунікації використовує за потреби цифрові технології для втілення задуму, може поєднувати їх з іншими засобами; обирає способи творення, зокрема медіаформати (додавання ілюстрацій, створення нескладних графічних зображень, аудіо-/відеороликів, фото тощо) для художнього самовираження, може прокоментувати задум; шукає і добирає аудіо-, відео-, ілюстративні і текстові матеріали з різних джерел;		фото/колажів тощо на певну тему. Виконання рухів під музичний/ритмічний супровід використання цифрових/інтернет-ресурсів, в художньо-творчій та дослідно-пошуковій діяльності
Розділ II. МИСТЕЦТВО ДЛЯ ЛЮДИНИ <i>19 годин (з них 2 – резервний час)</i>		
1. Пізнання різних видів мистецтва, інтерпретація художніх образів, досвід	Тема 3. Мистецькі практики сьогодення.	Сприймання, аналіз, інтерпретація і обговорення

емоційних переживань, ціннісне ставлення до мистецтва: характеризує твори мистецтва різних напрямів сучасної естрадної музики, визначає характерні особливості, використовує відому мистецьку термінологію; пов'язує зміст твору з явищами сучасного життя; пояснює роль мистецтва і художньо-творчої діяльності у розвитку креативних та культурних індустрій; користується довідниковими/енциклопедичними джерелами для подолання труднощів під час аналізу творів 2. Художньо-образне, асоціативне мислення під час творчої діяльності в різних видах мистецтва: виконує вокальні твори у відповідному характері; володіє базовими вокальними навичками (дихання, дикція, артикуляція, співоча постава); пояснює власне розуміння тексту вокального твору, створює елементарні музичні композиції, за бажання відтворює мелодії за нотним записом;	Мистецтво і креативні /культурні індустрії сучасності. Напрями сучасної естрадної музики (джаз, рок, поп та ін.). Взаємозв'язки різних напрямів музичного мистецтва. Художньо-творчі професії сьогодення. Роль мистецтва в житті сучасної людини. Тема 4. Нові території мистецтва. Сценічне та екранне мистецтва: мова, види, жанри (актуалізація). Взаємозв'язки між різними видами мистецтва, мистецтва і технологій. Мистецтво у медіапросторі. Мистецтво для задоволення/регуляції емоційного стану. Базові знання <i>Музичне мистецтво</i> Напрями сучасної естрадної музики (джаз, рок, поп та ін.) <i>Сценічні мистецтва</i> Музично-театральні жанри. Рокопера. Сучасна хореографія. Арт-практики.	творів мистецтва, зокрема, сучасної музики. Висловлювання власних емоційних вражень, ціннісних ставлень та критичних суджень щодо творів мистецтва. Дослідження - звуків довкілля, звукові імпрровізації; творів сучасної музики різних напрямів; - професій культурних індустрій; - можливостей цифрових технологій; Виконання проєктів (індивідуальних, групових); участь у соціокультурній діяльності. Спів. Гра на музичних інструментах (в тому числі цифрових). Експериментування із звуками різних властивостей,
---	---	--

демонструє музичні, акторські та інші виконавські уміння для реалізації творчого задуму; імпровізує, поєднує різні засоби і способи виконання (засоби музики, пластичного інтонування, візуального ряду тощо), бере участь у проєктній діяльності; розуміє і пояснює етапи планування проєкту; застосовує набуті вміння художнього творення; знання і уміння з інших освітніх галузей для виконання завдання/ реалізації творчого задуму; бере участь в естетизації середовища засобами мистецтва; 3.Пізнання себе через взаємодію з різноманітними мистецькими об'єктами; розвиток емоційного інтелекту: характеризує свої успіхи в мистецтві; аналізує власний творчий розвиток; розуміє свої сильні і слабкі сторони в мистецькій творчості, дотримується партнерських взаємин на засадах толерантності під час колективної мистецької творчості/дослідно-пошуковій діяльності в команді виявляє емоційно-ціннісне ставлення до творів мистецтва; визначає емоції (власні та втілені у творах мистецтва); визначає і пояснює свої уподобання в мистецтві/мистецькій діяльності, розуміє	<i>Екранні мистецтва.</i> Види кіномистецтва. Жанри художнього і документального кінематографу. Медіа-мистецтво. Мистецтво та віртуальна/ доповнена реальність, новітні технології в мистецтві	можливостями цифрових технологій. Звукові/музичні/ритмічні імпровізації. Театралізації/інсценізації/ флешмоби; фільмування (створення відео); створення фото/колажів тощо на певну тему. Виконання рухів під музичний/ритмічний супровід використання цифрових/інтернет-ресурсів, в художньо-творчій та дослідно-пошуковій діяльності
--	--	---

можливість їх використання для покращення власного емоційного стану;

4. Використання інформаційного середовища у власній творчості та художній комунікації:

використовує за потреби цифрові технології для втілення задуму, може поєднувати їх з іншими засобами;

обирає способи творення, зокрема медіаформати (додавання ілюстрацій, створення нескладних графічних зображень, аудіо-/відеороликів, фото тощо) для художнього самовираження, може прокоментувати задум;

шукає і добирає аудіо-, відео-, ілюстративні і текстові матеріали з різних джерел;

пояснює ознаки охорони авторського права, у чому полягає порушення авторських прав.

Мистецтво: образотворче мистецтво

Очікувані результати навчання	Орієнтовний зміст	Види навчальної діяльності
Тема року: Мистецтво і життя, життя в мистецтві		
Розділ І. МИСТЕЦТВО ПРО ЛЮДИНУ <i>16 годин (з них 2 – резервний час)</i>		
1. Пізнання різних видів мистецтва, інтерпретація художніх образів, досвід емоційних переживань, ціннісне ставлення до мистецтва характеризує твори декоративно-ужиткового мистецтва, архітектури, використовує відому мистецьку термінологію; пояснює цінності, закладені у творі мистецтва, описує їх зрозумілість для себе; пов'язує зміст твору з явищами сучасного життя; орієнтується в особливостях українського народного мистецтва, зокрема мистецтва рідного краю; встановлює зв'язки народного мистецтва із сучасними мистецькими тенденціями; користується довідниковими/енциклопедичними джерелами для подолання труднощів під час аналізу творів	Мистецтво в житті сучасної людини. Актуалізація попереднього художнього досвіду (особливості мови образотворчого мистецтва, жанри образотворчого мистецтва) Тема 1. Мистецтво – яскравий образ України. Актуальність народного мистецтва в усі часи: види декоративно-ужиткового мистецтва, інтерпретації народного мистецтва в сучасному житті. Цінності народу в мистецтві. Тема 2. В мистецтві – цінності людини. Архітектура: мова, види. Архітектурний ансамбль. Синтез мистецтв.	Сприймання, аналіз, інтерпретація і обговорення творів мистецтва. Висловлювання власних емоційних вражень, ціннісних ставлень та критичних суджень щодо творів мистецтва. Дослідження - довкілля, сприйняття його об'єктів для художньо-образної інтерпретації засобами мистецтва; мови і видів декоративно-ужиткового мистецтва, архітектури;

2. Художньо-образне, асоціативне мислення під час творчої діяльності в різних видах мистецтва створює графічні, живописні, декоративні композиції; застосовує різні прийоми, художні техніки, матеріали для реалізації творчого задуму; розробляє ескізи виробів декоративно-прикладного мистецтва; виконує творчі роботи з урахуванням традицій; експериментує, поєднує різні засоби і способи виконання; бере участь у проєктній діяльності; розуміє і пояснює етапи планування проєкту; застосовує набуті вміння художнього творення; знання і уміння з інших освітніх галузей для виконання завдання/ реалізації творчого задуму; бере участь в естетизації середовища засобами мистецтва; 3. Пізнання себе через взаємодію з різноманітними мистецькими об'єктами; розвиток емоційного інтелекту характеризує свої успіхи в мистецтві; аналізує власний творчий розвиток; розуміє свої сильні і слабкі сторони в мистецькій творчості, дотримується партнерських взаємин на засадах толерантності під час колективної	Світ почуттів і цінностей людини в образному змісті творів мистецтва; розкриття багатогранності внутрішнього світу людини Базові знання <i>Візуальні мистецтва</i> Декоративно-ужиткове мистецтво. Види декоративно-ужиткового мистецтва. Національний стиль в мистецтві. Архітектура. Види архітектури. Архітектурний ансамбль. Синтез мистецтв.	пізнання особливостей досвіду митців для набуття мистецьких знань для власного досвіду. Виконання проєктів (індивідуальних, групових); участь у художньому оформленні шкільних заходів, участь у соціокультурній діяльності; Виконання художніх вправ, начерків, ескізів, робіт в графічних, живописних, пластичних художніх техніках. Художнє конструювання Фотографування, фільмування (створення відео); створення фото/колажів тощо на певну тему. використання цифрових/інтернет-ресурсів, в художньо-творчій та дослідно-пошуковій діяльності
---	---	---

мистецької творчості/дослідно-пошуковій діяльності в команді виявляє емоційно-ціннісне ставлення до творів мистецтва; визначає емоції (власні та втілені у творах мистецтва); визначає і пояснює свої уподобання в мистецтві/мистецькій діяльності, розуміє можливість їх використання для покращення власного емоційного стану; 4. Використання інформаційного середовища у власній творчості та художній комунікації використовує за потреби цифрові технології для втілення задуму, може поєднувати їх з іншими засобами; обирає способи творення, зокрема медіаформати (додавання ілюстрацій, створення нескладних графічних зображень, аудіо-/відеороликів, фото тощо) для художнього самовираження, може прокоментувати задум; шукає і добирає аудіо-, відео-, ілюстративні і текстові матеріали з різних джерел;		
Розділ II. МИСТЕЦТВО ДЛЯ ЛЮДИНИ <i>19 годин (з них 2 – резервний час)</i>		
1. Пізнання різних видів мистецтва, інтерпретація художніх образів, досвід емоційних переживань, ціннісне ставлення до мистецтва	Тема 3. Мистецькі практики сьогодення. Мистецтво і дизайн. Види дизайну. Комфортне	Сприймання, аналіз, інтерпретація і обговорення творів мистецтва, дизайнерських рішень.

характеризує твори дизайну, використовує відому мистецьку термінологію; пов'язує зміст твору з явищами сучасного життя; користується довідниковими/енциклопедичними джерелами для подолання труднощів під час аналізу творів пояснює роль мистецтва і художньо-творчої діяльності у розвитку креативних та культурних індустрій. 2. Художньо-образне, асоціативне мислення під час творчої діяльності в різних видах мистецтва: створює графічні, живописні композиції; застосовує різні прийоми, художні техніки, матеріали для реалізації творчого задуму; розробляє ескізи різних видів дизайну; експериментує, поєднує різні засоби і способи творення, бере участь у проєктній діяльності; розуміє і пояснює етапи планування проєкту; застосовує набуті вміння художнього творення; знання і уміння з інших освітніх галузей для виконання завдання/ реалізації творчого задуму; бере участь в естетизації середовища засобами мистецтва;	середовище людини, створене за законами мистецтва. Художньо-творчі професії сьогодення. Роль мистецтва в житті сучасної людини. Тема 4. Нові території мистецтва. Взаємозв'язки мистецтва і технологій. Мистецтво у медіапросторі. Мистецтво для задоволення/регуляції емоційного стану. Базові знання <i>Візуальні мистецтва.</i> Дизайн. Види дизайну. Сценографія. Екстер'єр, інтер'єр. Професії у сфері дизайну. <i>Екранні мистецтва.</i> Види і жанри кіномистецтва. Медіа-мистецтво. Мистецтво та віртуальна/доповнена реальність, новітні технології в мистецтві Арт-практики.	Висловлювання власних емоційних вражень, ціннісних ставлень та критичних суджень щодо творів мистецтва та дизайну. Дослідження - довіклля, сприйняття його об'єктів для художньо-образної інтерпретації засобами мистецтва; - мови і видів дизайну; - пізнання особливостей досвіду дизайнерів. Генерування власних творчих ідей. Виконання художніх вправ, начерків, ескізів, робіт в графічних, живописних пластичних художніх техніках. Художнє конструювання Фотографування, фільмування (створення відео); створення
---	---	---

3.Пізнання себе через взаємодію з різноманітними мистецькими об'єктами; розвиток емоційного інтелекту характеризує свої успіхи в мистецтві; аналізує власний творчий розвиток; розуміє свої сильні і слабкі сторони в мистецькій творчості, дотримується партнерських взаємин на засадах толерантності під час колективної мистецької творчості/дослідно-пошуковій діяльності в команді виявляє емоційно-ціннісне ставлення до творів мистецтва та дизайну; визначає емоції; визначає і пояснює свої уподобання в мистецтві/мистецькій діяльності, розуміє можливість їх використання для покращення власного емоційного стану; 4. Використання інформаційного середовища у власній творчості та художній комунікації використовує за потреби цифрові технології для втілення задуму, може поєднувати їх з іншими засобами; обирає способи творення, зокрема медіаформати для художнього самовираження, може прокоментувати задум; шукає і добирає аудіо-, відео-, ілюстративні і текстові матеріали з різних джерел;		фото/колажів тощо на певну тему. Використання цифрових/інтернет-ресурсів, в художньо-творчій та дослідно-пошуковій діяльності Виконання проєктів (індивідуальних, групових); участь у художньому оформленні шкільних заходів, участь у соціокультурній діяльності.
--	--	---

пояснює ознаки охорони авторського права, у чому полягає порушення авторських прав.		
--	--	--

Мистецтво

Очікувані результати навчання	Орієнтовний зміст	Види навчальної діяльності
Тема року: Мистецтво і життя, життя в мистецтві		
Розділ I. МИСТЕЦТВО ПРО ЛЮДИНУ <i>16 годин (з них 2 – резервний час)</i>		
1. Пізнання різних видів мистецтва, інтерпретація художніх образів, досвід емоційних переживань, ціннісне ставлення до мистецтва характеризує твори мистецтва різних видів/жанрів, використовує відому мистецьку термінологію; пояснює цінності, закладені у творі мистецтва, описує їх зрозумілість для себе; пов'язує зміст твору з явищами сучасного життя; орієнтується в особливостях українського народного мистецтва, зокрема мистецтва рідного краю; встановлює зв'язки народного мистецтва із сучасними мистецькими тенденціями; користується довідниковими/енциклопедичними джерелами для подолання труднощів під час аналізу творів	Мистецтво в житті сучасної людини. Актуалізація попереднього мистецького досвіду (особливості мови та жанрів мистецтва) Тема 1. Мистецтво – яскравий образ України. Актуальність народного мистецтва в усі часи: жанрові групи музичного фольклору, різні види аранжувань/перекладів народної музики; види декоративно-ужиткового мистецтва, інтерпретації народного мистецтва в сучасному житті. Цінності народу в мистецтві. Тема 2. В мистецтві – цінності людини. Академічна музика: жанрове розмаїття. різні види	Сприймання, аналіз, інтерпретація і обговорення творів мистецтва. Висловлювання власних емоційних вражень, ціннісних ставлень та критичних суджень щодо творів мистецтва. Дослідження - довкілля, сприйняття його об'єктів для художньо-образної інтерпретації засобами мистецтва; - звуків довкілля, звукові імпровізації; особливостей роботи з різними інструментами, матеріалами;

2. Художньо-образне, асоціативне мислення під час творчої діяльності в різних видах мистецтва виконує вокальні твори; володіє базовими вокальними навичками (дихання, дикція, артикуляція, співоча постава); створює елементарні музичні композиції; створює графічні, живописні, скульптурні, декоративні композиції; застосовує різні прийоми, художні техніки, матеріали для реалізації творчого задуму; розробляє ескізи виробів декоративно-прикладного мистецтва; виконує творчі роботи з урахуванням традицій; демонструє музичні, акторські та інші виконавські уміння для реалізації творчого задуму; імпровізує, експериментує, поєднує різні засоби і способи виконання, бере участь у проєктній діяльності; розуміє і пояснює етапи планування проєкту; застосовує набуті вміння художнього творення; знання і уміння з інших освітніх галузей для виконання завдання/ реалізації творчого задуму. 3. Пізнання себе через взаємодію з різноманітними мистецькими об'єктами; розвиток емоційного інтелекту	аранжувань/перекладів творів академічної музики. Архітектура: мова, види. Архітектурний ансамбль. Синтез мистецтв. Світ почуттів і цінностей людини в образному змісті творів мистецтва; розкриття багатогранності внутрішнього світу людини Базові знання <i>Музичне мистецтво</i> Народна і професійна музика. Автентичність, обробки/аранжування народних мелодій; Сучасні аранжування / переклади/різні інтерпретації музичних творів. Жанри музичного мистецтва (вокальні, інструментальні). <i>Візуальні мистецтва</i> Декоративно-ужиткове мистецтво. Види декоративно-ужиткового	пізнання особливостей досвіду митців для набуття мистецьких знань для власного досвіду. Спів народних і сучасних авторських пісень у відповідному характері. Гра на музичних інструментах, зокрема віртуальних, цифрових. Виконання художніх вправ, начерків, ескізів, робіт в графічних, живописних пластичних художніх техніках. Художнє конструювання Експериментування із звуками різних властивостей, художніми матеріалами. Виконання проєктів (індивідуальних, групових); участь у художньому оформленні шкільних заходів, участь у соціокультурній діяльності;
--	--	---

характеризує свої успіхи в мистецтві; аналізує власний творчий розвиток; розуміє свої сильні і слабкі сторони в мистецькій творчості, дотримується партнерських взаємин на засадах толерантності під час колективної мистецької творчості/дослідно-пошуковій діяльності в команді виявляє емоційно-ціннісне ставлення до творів мистецтва; визначає емоції (власні та втілені у творах мистецтва); визначає і пояснює свої уподобання в мистецтві/мистецькій діяльності, розуміє можливість їх використання для покращення власного емоційного стану; 4. Використання інформаційного середовища у власній творчості та художній комунікації обирає способи творення, зокрема медіаформати (додавання ілюстрацій, створення нескладних графічних зображень, аудіо-/відеороликів, фото тощо) для художнього самовираження, може прокоментувати задум; шукає і добирає аудіо-, відео-, ілюстративні і текстові матеріали з різних джерел.	мистецтва. Національний стиль в мистецтві. Архітектура. Види архітектури. Архітектурний ансамбль. Синтез мистецтв <i>Сценічні мистецтва</i> Музично-театральні жанри.	Театралізації/інсценізації; фільмування (створення відео); створення фото/колажів тощо на певну тему. Виконання рухів під музичний/ритмічний супровід використання цифрових/інтернет-ресурсів, в художньо-творчій та дослідно-пошуковій діяльності
Розділ II. МИСТЕЦТВО ДЛЯ ЛЮДИНИ <i>19 годин (з них 2 – резервний час)</i>		
1. Пізнання різних видів мистецтва, інтерпретація художніх образів, досвід	Тема 3. Мистецькі практики сьогодення.	Сприймання, аналіз, інтерпретація і обговорення творів мистецтва та дизайну.

емоційних переживань, ціннісне ставлення до мистецтва: характеризує твори мистецтва різних видів/жанрів, напрямів сучасної естрадної музики, видів дизайну; використовує відому мистецьку термінологію; користується довідниковими/енциклопедичними джерелами для подолання труднощів під час аналізу творів пояснює роль мистецтва і художньо-творчої діяльності у розвитку креативних та культурних індустрій; 2. Художньо-образне, асоціативне мислення під час творчої діяльності в різних видах мистецтва: виконує вокальні твори; володіє базовими вокальними навичками (дихання, дикція, артикуляція, співоча постава); створює елементарні музичні композиції; створює графічні, живописні, об'ємні, декоративні композиції; застосовує різні прийоми, художні техніки, матеріали для реалізації творчого задуму; розробляє ескізи різних видів дизайну; демонструє музичні, акторські та інші виконавські уміння для реалізації творчого задуму;	Мистецтво і креативні /культурні індустрії сучасності. Напрями сучасної естрадної музики (джаз, рок, поп та ін.). Взаємозв'язки різних напрямів музичного мистецтва. Художньо-творчі професії сьогодення. Мистецтво і дизайн. Види дизайну. Комфортне середовище людини, створене за законами мистецтва. Художньо-творчі професії сьогодення. Роль мистецтва в житті сучасної людини. Тема 4. Нові території мистецтва. Сценічне та екранне мистецтва: мова, види, жанри (актуалізація). Взаємозв'язки між різними видами мистецтва, мистецтва і технологій. Мистецтво у медіапросторі. Мистецтво для задоволення/регуляції емоційного стану. Взаємовпливи Взаємозв'язки мистецтва і технологій. Комфортне	Висловлювання власних емоційних вражень, ціннісних ставлень та критичних суджень щодо творів мистецтва та дизайну. Дослідження - творів сучасної музики різних напрямів, мови і різних видів дизайну; - професій культурних індустрій; - можливостей цифрових технологій; пізнання особливостей досвіду дизайнерів. Генерування власних творчих ідей. Виконання проєктів (індивідуальних, групових); участь у соціокультурній діяльності. Спів. Гра на музичних інструментах (в тому числі цифрових, віртуальних).
--	--	--

імпровізує, експериментує, поєднує різні засоби і способи виконання, бере участь у проєктній діяльності; розуміє і пояснює етапи планування проєкту; застосовує набуті вміння художнього творення; знання і уміння з інших освітніх галузей для виконання завдання/ реалізації творчого задуму; бере участь в естетизації середовища засобами мистецтва; 3.Пізнання себе через взаємодію з різноманітними мистецькими об'єктами; розвиток емоційного інтелекту: характеризує свої успіхи в мистецтві; аналізує власний творчий розвиток; розуміє свої сильні і слабкі сторони в мистецькій творчості, дотримується партнерських взаємин на засадах толерантності під час колективної мистецької творчості/дослідно-пошуковій діяльності в команді виявляє емоційно-ціннісне ставлення до творів мистецтва; визначає емоції (власні та втілені у творах мистецтва); визначає і пояснює свої уподобання в мистецтві/мистецькій діяльності, розуміє можливість їх використання для покращення власного емоційного стану;	середовище людини, створене за законами мистецтва. Мистецтво у медіапросторі. Мистецтво для задоволення/регуляції емоційного стану. Базові знання <i>Музичне мистецтво</i> Напрями сучасної естрадної музики (джаз, рок, поп та ін.) <i>Сценічні мистецтва</i> Музично-театральні жанри. Рокопера. Сучасна хореографія. Арт-практики. <i>Візуальні мистецтва.</i> Дизайн. Види дизайну. Сценографія. Екстер'єр, інтер'єр. Професії у сфері дизайну. <i>Екранні мистецтва.</i> Види і жанри кіномистецтва. Медіа-мистецтво. Мистецтво та віртуальна/доповнена реальність, новітні технології в мистецтві	Експериментування із звуками різних властивостей, можливостями цифрових технологій. Звукові/музичні/ритмічні імпровізації. Театралізації/інсценізації/флешмоби; Виконання рухів під музичний/ритмічний супровід Виконання художніх вправ, начерків, ескізів, робіт в графічних, живописних пластичних художніх техніках. Художнє конструювання Фотографування, фільмування (створення відео); створення фото/колажів тощо на певну тему. Використання цифрових/інтернет-ресурсів, в художньо-творчій та дослідно-пошуковій діяльності
--	---	---

4. Використання інформаційного середовища у власній творчості та художній комунікації: використовує за потреби цифрові технології для втілення задуму, може поєднувати їх з іншими засобами; обирає способи творення, зокрема медіаформати (додавання ілюстрацій, створення нескладних графічних зображень, аудіо-/відеороликів, фото тощо) для художнього самовираження, може прокоментувати задум; шукає і добирає аудіо-, відео-, ілюстративні і текстові матеріали з різних джерел; пояснює ознаки охорони авторського права, у чому полягає порушення авторських прав.	Арт-практики.	
---	----------------------	--